Víra podle Abrahama

Biblický verš
Genesis 12.1 - 7
Původ materiálu
Drahomíra Dušková Havlíčková
Pořadí v lekci
8

Téma

Hospodin povolává Abrama. Abram důvěřuje Hospodinu, poslechne jeho volání a následuje ho do neznámé země. Nejde sám, jde s ním také jeho žena Sáraj a synovec Lot. Hospodin zaslibuje Abramovi požehnání, dobrou budoucnost a veliké potomstvo. Hospodin je s Abramem. Povolání, poslušnost, víra, cesta, požehnání.

Cíl

Děti spolu s Abramem a Sáraj prožijí, jak je těžké opustit domov a vyjít do neznáma a jak moc v tom pomáhá víra, zaslíbení a blízký člověk.

8.1 Pro učitele

Biblický text: Gn 12,1–7

8.1.1 Výkladové poznámky

- Abrahamovský cyklus je dlouhý, zahrnuje kapitoly 12–25 První knihy Mojžíšovy. Prvních jedenáct kapitol se soustředilo na „celé lidstvo“ a na „všechnu zemi“, nyní se vypravěč rozhodl vyprávět o Bohu a člověku na příběhu jedné rodiny. Jedná se o modelový příběh, pradějiny, a přece jde o konkrétního člověka — Abrama, kterého Bůh povolává a na něm ukazuje svůj záměr. Abrahamovské příběhy jsou plné pohybu, putování, cestování. Není psán jako reportáž, ale jako vyznání víry a pozvání k víře.
- Abram původně sloužil cizím bohům. Byl pohan, kterého si Hospodin zavolal a slíbil mu, že z něho udělá veliký národ. Hospodin přikazuje Abramovi, aby opustil zemi, rodiště a otcovský dům — má jít do neznámé země s neplodnou ženou a spolehnout se jen na hlas Boha, kterého nezná. Musí se rozhodnout. Podobné rozhodnutí stojí na konci jeho cesty, kdy mu Hospodin říká: jdi a obětuj jediného syna. Celý Abramův příběh se točí

kolem stále se neplnícího zaslíbení syna — Abram tomu zaslíbení věří, občas pochybuje on i jeho žena Sáraj, ale nakonec se Boží sliby, které se zdají naprosto bláhové a bláznivé, ukáží jako spolehlivé a Abrahamovi a Sáře se narodí syn Izák.

- Sáraj: Abramova manželka, pravděpodobně dcera jeho bratra Hárana, byla „žena krásného vzhledu“, ale byla neplodná. Neplodnost v biblických příbězích hraje vždy důležitou roli, ukazuje, že sami od sebe jsou Abram a Sáraj bez potomstva, bez budoucnosti, teprve Hospodin otevírá Sářino lůno, novou budoucnost, novou generaci, pokračování příběhu a naději.
- Lot: syn Háranův, Abramův synovec, vydal se spolu s Abramem na cestu.
- Cháran: město v Mezopotámii, kam se vystěhoval Abram se svou rodinou z Uru Chaldejského. Bylo to čilé obchodní město na hlavní obchodní cestě z Babylona do zemí kolem Středozemního moře, za ochránce města bylo pokládáno měsíční božstvo, zde zemřel Abramův otec Terach.

Význam jmen (biblická jména mají velký význam):

- Abram, později přejmenovaný na Abraham (Gn 17,5) — znamená „Otec je vyvýšen“ anebo také „otcem je Vznešený či Vyvýšený“, totiž Bůh. Jiný význam jména Abram je „otec množství“ (národů), toto jméno či titul odkazuje na zaslíbení potomstva i na právě vznikající lid víry uprostřed ostatních národů.
- Sára: „vznešená“ nebo také „kněžna“.
- Lot znamená v překladu „závoj“, „jméno Lot nepřipomíná ozdobný závojíček na kloboučku, ale příkrov, halící v tomto věku všechny smrtelníky. Jako by toto jméno předem naznačovalo, že Lot půjde za tím, co pomíjí.“ (Heller, Jan — Prudký, Martin: Obtížné oddíly knih Mojžíšových. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2006)

Co má Abram opustit (12,1) — Hospodin přikazuje Abramovi, aby opustil zemi, rodiště a dům svého otce:

- Země: Každá země „patřila“ ve starověku jiným božstvům. Země, ve které Abram dosud žil (Kaldejský Ur nebo Cháran), byla v moci měsíčního božstva Sina, na jeho počest se stavěly pověstné věže. Abram se má tedy rozloučit nejen s krajinou, místem, ale také s náboženstvím.
- Rodiště: Má se oddělit od svého pokrevního společenství — zvyky, zákony.
- Dům otce: Abram má zpřetrhat pouta, která ho těsně svazovala s otcovým domem. V Orientě byl otec nositelem rodových i náboženských tradic.
- Abram má opustit vše, co dosud naplňovalo jeho život a dávalo mu smysl, a dostává od Hospodina nový směr a nový smysl. Vyjitím z Cháranu se Abram stává cizincem, hostem, což na jedné straně přináší nevýhodu, protože má méně práv než domorodci, na druhé

straně je výhodou, že ze svého odstupu vidí věci nově a jinak.

Co Hospodin Abramovi slibuje (12,2–3):

- Staň se požehnáním: Hospodin slibuje, že Abram — Izrael prožije mnoho dobrého a navíc se stane druhým pomocí (nikoli překážkou) na jejich životní pouti. V našem příběhu to začíná u těch nejbližších — u Lota a Sáraj.
- Velké učiním tvé jméno: Je zde souvislost s příběhem o budování babylonské věže, kdy si lidé chtěli udělat své jméno sami. Abram je takovým protipólem, jeho jméno učiní velkým Hospodin. Lid, který si chtěl udělat věž až do nebe, byl rozehnán po celé zemi, zatímco Abramovi je zaslíbena požehnaná budoucnost.
- Požehnám těm, kdo žehnají tobě: Uprostřed „světa národů“, které se rozběhly do celého světa, Bůh začíná znovu — s jednou rodinou, která se má stát zvláštním společenstvím. Kdo jeho zvláštnost rozpozná a začne se ptát po Bohu Abrahamovu, ten potká i zvláštní moc požehnání. Kdo onomu příběhu bude stavět do cesty překážky, zahradí si i možnost Boha těchto příběhů potkat.

8.1.2 Úskalí

Abram není žádný superman. Je potřeba si dát pozor na to, abychom ho nevylíčili jako dokonalého a bezchybného: i Abram „měl své dny“, v životě se mu hodně věcí nepovedlo, mockrát udělal chybu, pochyboval, měl strach — vydával Sáru za svoji sestru, nechtěl umřít hlady v Kanaánu, zplodil s Hagar Izmaele, a tím „zplodil“ i konflikty. Ale je důležité ukázat, že Bůh navzdory selhání povolaných (v tomto případě Abrama) dosahuje svých cílů, Abramovo jednání nemůže Boží věrnost zrušit a Abram je veliký muž víry, která s sebou nese i pochybnosti a selhání, vždy znovu důvěřuje Hospodinu a nechá se vést jeho hlasem.

8.1.3 Odkazy

Vries, Tinie de: Tím vše začíná. Ekumenická rada církví v ČSSR, 1989; s. 23–26.

Klinecký, Pavel: Povolání Abrama

8.2 Pro děti

8.2.1 Předškolní děti

Pokud máte menší skupinu dětí a máte k dispozici stan, děti si do něho vlezou, udělají si tam pohodlíčko, mohou si tam nanosit polštářky, plyšáky, cokoliv chtějí, jde o to, aby jim tam bylo dobře jako doma, aby si to tam zabydlely. Další možnost je, že dětem dáte deky, látky,

židle apod. a mohou si společně nějaký stan v místnosti, kde se scházíte, postavit.

Když jsou uvnitř ve stanu, ptáte se jich: jak se tam máte? Je vám tam dobře? Už si tam připadáte jako doma? Co máte rádi doma? Co je tam nejdůležitější? Museli jste někdy svůj domov opustit, rozloučit se s maminkou a tatínkem? Když jste šli poprvé do školky, tak se vám možná trochu stýskalo — po mamince, po tatínkovi, po sourozencích, po všem, co máte doma, a možná někdo z vás i plakal a bylo mu smutno. Stýskalo se vám? Co vám nejvíc chybělo? Pomohlo vám, když jste si s sebou mohli vzít třeba oblíbenou hračku nebo když s vámi byl bráška nebo sestřička?

(Pokud víte, že u některého dítěte „doma“ není zrovna super místo, můžete mluvit o oblíbeném místě — to může být třeba u babičky, v kostele atd.)

Víte, kdo také musel odejít z domu a se vším se rozloučit a všemu zamávat?

Abram. A na Abrama si dnes společně zahrajeme.

Abram byl už stařec, byl v důchodovém věku, bylo mu asi 75 let, možná ho už bolela záda nebo nohy. (Děti mohou předvést trochu shrbeného člověka, mohou si vzít hůlku.) Měl krásnou ženu, jmenovala se Sáraj, ale už to také nebyla žádná mladice. Bydleli ve městě Cháran u veliké řeky Eufrat. Bylo jim spolu v tom městě i v jejich domě dobře. Byli tam spokojeni, hezky zabydleni jako vy v tom vašem stanu.

Měli tam spoustu tetiček a strýčků, bratranců a sestřenic, synovců a neteří, kamarádů, měli tam svou oblíbenou cukrárnu a pekárnu, a taky tam byl za jejich domem pod jedním stromem hrob Abramova tatínka Teracha. Byli tam prostě doma.

Jednou večer šel Abram na procházku do pouště, která se rozprostírala všude kolem jejich města. Byla krásná noc, hvězdy svítily jak o závod. (Pozvěte děti, aby vykoukly ven ze stanu a můžete jim ukázat černou látku nebo papír a na něm hvězdy a měsíc.) V tom městě, ve kterém Abram se Sáraj bydleli, lidé uctívali měsíc, modlili se k němu a nosili mu dárky.

Abram se opřel o skálu, zíral do nebe a v tom zaslechl nějaký hlas: „Abrame, Abrame!“ Rozhlížel se na všechny strany, ale byl tam sám, jen měsíc a hvězdy na nebi. (Děti se rozhlíží, vy můžete být schovaní za černou látkou, papírem.) A znovu slyší ten hlas: „Abrame, vím, že toto město i tuto zemi máš rád, vím, že je tu také hrob tvého tatínka. Abrame, odejdi odtud a vezmi s sebou i svou ženu Sáraj. Půjdete do země, kterou ti ukážu. Tu zemi ti dám, tobě i tvým dětem a vnoučatům. Budete velká rodina, velký národ. Bude se ti dobře dařit a já budu s tebou. Se vším se rozluč, všemu zamávej a pojď za mnou.“

Kdopak to k Abramovi takhle v noci asi mluvil? Komupak patřil ten hlas? Byl to měsíc nebo hvězdy?

Ten hlas patřil Hospodinu, Pánu Bohu. Abram Hospodina neznal, ale uvěřil mu. Znovu se podíval na nebe plné hvězd a zašeptal: „Vydám se na cestu.“

A opravdu. Abram se vydal na cestu, nejprve však do své postele. (Děti se vrací do stanu a mohou chvíli spinkat.) Zalezl si vedle své ženy Sáry a přemýšlel o tom, co mu ten hlas řekl. Nebylo to lehké opustit všechno, co měl rád, co dobře znal, opustit své příbuzné a kamarády a také hrob svého tatínka. Ale ten hlas mu slíbil… co mu vlastně slíbil? Že se o něho postará, že budou mít se Sárou rodinu a z té rodiny bude velký národ. A to Abram moc chtěl, mít děti, vnoučata. Ráno tedy sbalil všechno co měl, všechny kozy, ovce, velbloudy a taky jídlo a vodu a vydal se na cestu. Myslíte, že šel sám? Ne, šla s ním jeho žena Sáraj, jeho synovec Lot, služebníci a pastýři.

(Děti si na sebe vezmou šátky, protože půjdou pouští a tam může foukat pouštní vítr, mohou si vzít svou oblíbenou hračku, plyšáka, polštářek, zkrátka něco ze svého „domu“.)

Abraham a Sára zamávali svému domu, své zahradě, svým kamarádům, své oblíbené cukrárně, svému městu. (Děti mávají.) Cesta pouští trvala několik měsíců, šli velmi pomalu, protože tak velká karavana musela držet v poušti pohromadě. Ale Hospodin je neopouštěl a vždycky našli pěkné místo, kde mohli postavit své stany. (Děti si mohou nést svůj stan s sebou a vždycky zastavit, znovu ho postavit, na chvíli si odpočinout a pak zase jít dál, můžete zpívat píseň „Dál přece nejdeme sami…)

Po dlouhé, předlouhé cestě konečně přišli do země Kenaanské. A Abram znovu uslyšel ten už známý hlas: „Tady je ta země, kterou jsem ti slíbil.“ Abramovi se tam celkem líbilo, i když tam nebyl tak docela doma, byl tam cizinec, v té zemi totiž bydleli Kenaanci. Ale Abram se těšil na tu dobrou budoucnost, kterou mu Pán Bůh slíbil.

Začal nosit kámen za kamenem a ostatní mu pomáhali. (Děti dávají na sebe kamínky, které jim připravíte na zemi.) Postavili tam oltář a poděkovali Hospodinu za ochranu a vedení.

(Můžete se s dětmi pomodlit — každé dítě může dát kamínek na hromádku a říct, za co chce poděkovat.)

Modlitba: Laskavý a hodný Bože, děkujeme ti, že se o nás staráš, že se staráš také o celé naše rodiny, o přírodu, o celý svět. Děkujeme ti, že nám dáváš odvahu, když se bojíme, a dej ať tě posloucháme jako Abraham. Amen.

Aktivita

- Stan: Můžete dát dětem papír a předem jim připravit různě barevné stany — vystřihněte trojúhelník, dole uprostřed nastřihněte asi do dvou třetin stanu a jednu stranu nebo obě

strany ohněte, aby vznikl otevřený vstup do stanu, tam mohou děti namalovat Abrama a Sáru, obrázky uschovejte, protože se k nim můžete vrátit v lekci o narození Izáka, děti tam mohou „konečně“ domalovat Sáře a Abrahamovi miminko Izáka.

- Pexeso: Můžete začít malovat „abrahamovské pexeso“, každou hodinu můžete namalovat 4–5 dvojic a až dokončíte celý abrahamovský cyklus, můžete si s dětmi udělat „opáčko“ (velbloud, stan, Abram, Sára, Lot).

Pomůcky: Stan, veliké deky, látky, šátky, plyšáci, hračky, černá deka nebo látka a na ní hvězdy, kameny.

8.2.2 Mladší školní děti

Na úvod můžete použít aktivitu stavění stanu a následný rozhovor (viz předškolní děti) nebo můžete dát doprostřed předměty spojené s cestou (hůl, navigace, kompas, mapa, batoh, spacák aj.) a ptát se dětí, komu by to mohlo patřit, kdo a kdy takové věci potřebuje.

Návrh: Tento příběh nebo celý abrahamovský cyklus příběhů můžete vyprávět pomocí „rekvizit“. Připravte si nějakou starou látku, na kterou nasypete písek. Pokud tuto „scénu“ budete chtít použít i v příštích hodinách, je potřeba, aby byl písek na něčem pevném (velký tác, deska stolu apod.), písek symbolizuje poušť. Až budete dětem vyprávět příběh, přidávejte na písek, „účastníky“ příběhu, město Cháran — pár dřevených kostek, domy, Hlas — svíčka anebo velký černý papír s hvězdami z alobalu, řeka — proužek modré látky, stuhy, papíru, postavičky Abrama, Sáraj, Lota, nějaká zvířata, stromy, Abramův a Sárajin dům může být symbolizovaný postelí z dětského domečku, na závěr kamínky na oltář, cedulka s nápisem „zaslíbena země“ apod. Další hodinu můžete použít stejný písek, mohou tam zůstat i ty stopy i ten Cháran (protože tam půjde služebník pro ženu pro Izáka).

Povím vám o člověku, který musel něco opustit, s něčím se rozloučit.

V jednom velikém městě u jedné veliké řeky žil muž a žena. To město se jmenovalo Cháran, ta řeka se jmenovala Eufrat, ten muž se jmenoval Abram a ta žena Sáraj. Žili ve velikém domě a měli docela dost peněz, protože Abram byl moc pracovitý a Sáraj uměla výborně hospodařit.

Bylo jim spolu v tom městě i v tom domě dobře. Měli tam spoustu tetiček a strýčků, bratranců a sestřenic, synovců a neteří, kamarádů, měli tam svou oblíbenou cukrárnu a pekárnu, a taky tam byl za jejich domem pod jedním stromem hrob Abramova tatínka Teracha. Jen děti neměli a z toho jim bylo občas smutno, protože byli oba už dost staří a děti se na tak stará kolena už ženám nerodí.

Jednou večer šel Abram na procházku do pouště, která se rozprostírala všude kolem jejich města. Už se stmívalo a Abram šel pořád dál a dál, ani si nevšiml, že na nebi vyšel měsíc

a rozsvítily se hvězdy. V tom městě, ve kterém Abram se Sáraj bydleli, lidé uctívali měsíc. Opřel se o skálu, podíval se nahoru a zůstal stát s pusou dokořán: „Taková krása, tolik hvězd!“

Vtom zaslechl nějaký hlas: „Abrame, Abrame!“ Rozhlížel se na všechny strany, ale byl tam sám, jen měsíc a hvězdy na nebi.

A znovu slyší ten hlas: „Abrame, vím, že toto město i tuto zemi máš rád, vím, že je tu také hrob tvého tatínka. Abrame, odejdi odtud a vezmi s sebou i svou ženu Sáraj. Půjdete do země, kterou ti ukážu. Tu zemi ti dám, tobě i tvým dětem a vnoučatům. Budete velká rodina, velký národ. Bude se ti dobře dařit a já budu s tebou.“

Ten hlas patřil Hospodinu. Abram Hospodina neznal, ale uvěřil mu. Znovu se podíval na nebe plné hvězd a zašeptal: „Vydám se na cestu.“

A opravdu. Abram se vydal na cestu, nejprve však do své postele. Zalezl si vedle Sáry, pohladil ji a pošeptal: „Vydáme se na cestu, má milá. Půjdeš se mnou?“ Sára sebou neklidně trhla ze spaní a Abram té noci nemohl usnout. Nebylo to lehké opustit všechno, co vybudoval, co znal, opustit hrob tatínka. Abram si nechal ušít krásné stany, nakoupil velbloudy, kozy a ovce, měchy na vodu, pytle s obilím a vydal se na cestu. Šla s ním jeho žena Sáraj, jeho synovec Lot, služebníci a pastýři.

Lidé z města vykukovali zvědavě z oken a říkali si mezi sebou: „Ten Abram se na stará kolena asi zbláznil.“ Cesta pouští trvala několik měsíců, šli velmi pomalu, protože tak velká karavana musela držet v poušti pohromadě. Ale Hospodin je neopouštěl a vždycky našli pěkné místo, kde mohli postavit své stany.

Jednou v noci Abram zase nemohl spát, honilo se mu hlavou spousta otázek a myšlenek a vzpomínek. Napadalo ho, jestli udělal dobře, že na stará kolena opustil své milované město, kde se mu dobře dařilo, mohl tam v klidu zestárnout, být pohřben vedle svého otce. Co když uvěřil jen snu o dítěti a nic z toho nebude? Vyšel ze stanu a pohlédl k nebi, zase ta spousta hvězd a v duši klid, jako by někdo kráčel s ním a ujišťoval ho, že bude dobře.

Po dlouhé, předlouhé cestě konečně přišli do země Kenaanské. A Abram znovu uslyšel ten už známý hlas: „Tady je ta země, kterou jsem ti slíbil.“

Abramovi se tam líbilo, i když tam nebyl tak docela doma, v té zemi bydleli Kenaanci a on tam byl jen cizincem. Ale těšil se na dobrou budoucnost, kterou mu slíbil Hospodin. Začal nosit kámen za kamenem a ostatní mu pomáhali. Postavili tam oltář a poděkovali Hospodinu za ochranu a vedení. Kdykoliv uvidí ten pomník, vzpomenou si na dalekou cestu i na Hospodina, který je do této země přivedl.

Pomůcky: Hůl, kompas, mapa, látka, písek, postavičky, hvězdná obloha.

8.2.3 Starší školní děti

Připravte si cedulky s nápisy: Hospodin, odejdi, opusť, vydej se na cestu, Abram, vydal se na cestu, jak mu Bůh přikázal, Sáraj, Lot, požehnání, země, potomstvo, jistota, nejistota, oltář.

Starší děti, o kterých víte, že příběh o Abrahamovi znají, mohou z těchto (nebo jinak formulovaných hesel) samostatně sestavit příběh.

Se staršími dětmi, o kterých víte, že příběh tak dobře neznají, můžete příběh o Abramově cestě do neznámé země společně sestavit.

Návrh vyprávění

Od stvoření po potopu to bylo pro Pána Boha tak trochu zklamání… a tak hledal jednoho člověka, který by uslyšel, poslechl a uvěřil. Chtěl začít s lidmi úplně znovu. A nový začátek je právě Abram.

Abram a jeho žena Sáraj byli postarší manželé, dnes bychom řekli lidé v důchodovém věku, byli dobře zajištěni, měli všechno, jen děti neměli. Žili si celkem poklidně a spokojeně. Až jednou Bůh Abramovi řekl… děti vyberou tři slovesa: odejdi ze své země, opusť své rodiště, dům svého otce a vydej se na cestu do země, kterou ti ukážu.

A co udělal Abram? Jedno sloveso, jedna věc… vydal se na cestu, jak mu Bůh přikázal. Abram se vydal z jistoty — z místa, kde to dobře znal, kde měl kamarády, dobré sousedy, dobrou práci — do nejistoty. Abraham pochází z Cháranu. Ale Bůh nechce, aby tam zůstal. Volá Abrama z té babylonské země, kde se uctíval měsíc jako bůh, pryč. A Abram šel. Uvěřil v jiného Boha než sousedi, všechno vsadil na jednu kartu, na hlas neviditelného Boha. Sousedi se mu možná smáli, protože Boha, v kterého uvěřil Abram, si člověk nemůže vyrobit a potom postavit na noční stolek. Je to jiný Bůh. Bůh, který zve člověka na cestu, ven ze zaběhaného života.

Pro Abrama to bylo určitě moc těžké vstát a jít, takhle nečekaně, takhle na stará kolena. Opustit úplně všechno známé. Ale něco ho drželo. Co to bylo? Pán Bůh mu dal své slovo, že Abramovi bude pomáhat. Slíbil mu… požehnání, zemi, potomstvo. A taky nešel sám, šla s ním jeho žena Sáraj a synovec Lot.

Po dlouhém putování došel Abram do země kenaanské a tam se mu ukázal Hospodin a řekl: „Tuto zemi dám tvému potomstvu.“ Proto tam Abram vybudoval oltář Hospodinu a vybudoval jich ještě mnoho, aby vyjádřil svou vděčnost a radost.

Aktivita

Budování oltáře z kamínků, poděkování Bohu.

Návrhy na rozhovor (vyberte si):

1. Povolání a požehnání: Je možné použít pracovní list (http://goo.gl/iEzn5i).

2. Jistota a nejistota: Abram se vydal z *jistoty* — z místa, kde to dobře znal, kde měl rodinu, kamarády, dobré sousedy, dobrou práci, zázemí — do *nejistoty*.

Co je pro mě jistota? Víte, co je nejistota? Kdo z vás se takhle vydal mezi úplně cizí lidi, do cizí země, do cizího města? Třeba na tábor? Na novou školu? Kdo z vás se stěhoval?

Co vám v takových chvílích pomohlo? Co potřeboval Abram ke svému rozhodnutí? *(Odvahu, Sáraj, víru, Boží zaslíbení, naději aj.)* Co potřebujete vy, abyste opustili své jistoty, domov, mámu, tátu, partu aj.? *(Důvěru, že to bude dobrý, sebedůvěru, že to zvládnu, dobrou zkušenost, chuť, víru v Boží ochranu, podporu, donucení, někoho s sebou apod.)*

Nebo si můžete vytvořit strukturovanější pracovní list:

- *Jistota:* Co je pro mě jistota? S čím ji mám spojenou, co je na ní důležité?
- *Nejistota:* Co je pro mě nejistota? S čím ji mám spojenou?
- *Abram:* Co potřebuje Abram ke svému rozhodnutí, k uposlechnutí Božího hlasu?
- *Já:* Co potřebuji já, abych se vydal/a z jistoty do nejistoty?

3. Víra — co pro vás je víra? Jedno slovo, jeden obraz (cesta, vztah, pouto, berlička aj.). Přečíst nebo napsat na velký papír verš z epištoly Židům 11,1: „věřit Bohu znamená spolehnout se na to, v co doufáme, a být si jist tím, co nevidíme“, rozhovor zakončit přečtením dalšího verše z Židům 11,8: „Abraham věřil, a proto uposlechl, když byl povolán, aby šel do země, kterou měl dostat za úděl; a vydal se na cestu, ačkoli nevěděl, kam jde.“

Pomůcky: Papírové kartičky, velký papír.

8.2.4 Přesah

Abram byl v zemi, kterou mu ukázal Hospodin, cizincem. Můžete s dětmi toto téma rozvinout, zeptat se jich, zda potkali nějakého cizince, přistěhovalce třeba ve škole, na kroužku, v kostele? Jakou řečí mluvil? Dozvěděli se něco o jeho zemi, o jeho zvycích? Co mají společné? Jak by mohli pomoci, aby se v naší zemi cítil doma?

S tímto tématem je možné propojit text Židům 11,1–3 a 8–16 „jsou na zemi jen cizinci a přistěhovalci“.

Hry

- Až půjdu do Kanaánu, ponesu si ve svém báglu, hraje se jako hra: Kdybych šel na pustý ostrov, vzal bych si s sebou… (viz http://goo.gl/rBLX03).
- Batoh a hromada věcí — vybrat si na cestu jen to, co je nejdůležitější.

8.3 Liturgie

8.3.1 Písně

Někdo mě vede za ruku (BTS 22); Dál, přece nejdete sami (Svítá 39); Abraham (Haleluja 23); Abrahamova pouť (Haleluja 25); Vstaň a hledat pojď tu zem (Svítá 379); Bůh je záštita má (Svítá 23)

8.3.2 Biblický text k zapamatování

Věřit Bohu znamená spolehnout se na to, v co doufáme, a být si jist tím, co nevidíme. (Žd 11,1)

8.3.3 Rituál

Ke společnému zpěvu nebo volání: Dál přece nejdeme sami (Svítá 39).

8.3.4 Okénko do bohoslužeb

Hůl, navigace, kompas, mapa, batoh, spacák — rozhovor o tom, kdo takové věci potřebuje, k čemu se používají, kdysi dávno se na cestu vydal jeden člověk, uvěřil Božímu pozvání na cestu, jeho navigací byl Boží hlas.

8.3.5 Modlitba

Náš Bože, pozval jsi Abrama na cestu a on se na ni vydal, i nás zveš na cestu za tebou, za tvým hlasem, a tak jdeme, občas ztrácíme směr, občas klopýtáme, občas se nám nechce, ale věříme, že s tebou je dobře. Buď s námi, když je nám smutno, když se nám stýská, když se stěhujeme, někoho opouštíme, někdo opouští nás. Posiluj naši víru, abychom na své cestě vytrvali. Amen.

Odkaz na pracovní list
01 Abraham

06 Povolání Abrama

06 Povolání Abrama - st

Abraham - Poutník

Cílová skupina

Předškolní

Školní

Starší školní

Katechetické cykly

Dál přece nejdeme sami I (Od stvoření k Josefovi + Od Mojžíše k Rút)

Biblický odkaz (kat)

Genesis 12,1–7